

Hitza	Esanahia
abaila	'abiada'
abaro	'babeslekua'
abespeluko	'neurri gabekoa'
aburika	'estropezuka, behaztopatuz'
aburikatu	'estropezu egin, tupust egin'
adiurre	'izaera'
agitu	'gertatu'
agondu	'lurretik jaiki, zutitu'
ahapekari	'marmartia'
ahardi	'zerri emea'
aieruz	'susmoz, kutsuz'
aihen lits	'aihen-zati edo flekoak'
aiherkunde	'grina bizia'
aintzatespen	'oniritzia, uste ona'
aitzi	'kontra, aurka'
aiumaka	'kexuz, intzirika'
akiturik	'unaturik, indargeturik'
aldaroka	'balantzaka, aldamenka'
alderrai	'noragabe dabilena'
alderraitu	'norabide zehatzik gabe ibili'
aldikal	'bakoitzean'
alditsu	'apetatsu, aldakor'
aloz	'tolesa, izurra'
aloztu	'tolesturak egin'
altxuma	'kimua, landare gaztea'

Hitza

Esanahia

andeatu	'itxuragabetua, hondatua'
andu	'zuhaitz ebakiaren enbor zatia'
anoa	'janaria, razioa'
anoki	'janzki baten iduna'
apodera	'sumina, haserre bizia'
ardora	'uraren isla edo distira'
argi turrusta	'argi-jauzi edo txorroa'
arnasberritu	'indarberritu, arnasa berreskuratu'
arranbela	'arkua, uztaia'
arrandikiro	'handikeriaz, harrokeriaz'
arrapataka	'arineketa bizian'
arroil	'bide ertzeko ildo modukoa'
artesi	'tarte, arrakala'
atalase	'ataria; sarrera eta hasiera'
atezatu	'atezuan, tentsioan dagoena'
atxiki	'eutsi, mantendu'
aurpegi orraze	'aurpegiko ezaugarriak'
ausiabartu	'suntsitua'
azantza	'astrapala, burrundara'
azartu	'erabakia hartua'
azi-orraziak	'gorabeherak, ekintzak'
azkosko	'hatz-junturetako hezurtxo
aztarrika	'induskatuz, azterka'
baizadi	'uretako azal-azaleko harkaitza'
baldoki	'loki, giltza'

Hitza	Esanahia
balinbetan	'agian'
bapestean	'konfidantzaz, lainoki'
barano	'ingurua'
barrendan	'zelatan'
begirakune	'begirada zorrotza'
begoetsi	'astiro eta arretaz begiratzuz'
behako	'begirada'
bekoz beko	'aurrez aurre'
beltzuri	'bekoskoa, bekoki zimurrez'
beluritu	'zurbildu'
benatsu	'serioa, benazkoa'
berbaro	'berbotsa, hitz-hotsa'
beredin	'anitz, asko'
bermatu	'zerbaitek eusten diola jarri'
beteritsu	'bekartsua, piztatsua'
betikara	'begien itxi-ireki azkarrak'
betoskola	'bekainen inguruko bekoki atala'
bikaintsu	'krema antzekoak'
bilbatu	'gurutzatu, elkargainka jarri'
bilur	'begizta, lakioa'
binbilika	'ezker-eskuin kolpeka jausiz'
birdoitu	'berregokitu, birmoldatu'
burduntzitu	'zotz batez zeharkatu'
burgoitu	'adoretu, kuraiatu, harrotu'
danbalaka	'kolpe sendoak emanez'

Hitza	Esanahia
desarratu	'bete-betea eman edo jo'
desgogara	'gogoz kontra'
deslai	'utzia, bakartia'
destatu	'apuntatu'
dranbalada	'haizeak eragindako oihal-hotsa'
dunbuilo	'multzo edo talde nahasia'
durduzatu	'asaldatu, gogoa nahasi'
durundiatu	'oihartzundu'
egonarri	'pairamena, eroapena'
eiki	'egiazki'
ekurugaitz	'urduri, artega'
eldarnio	'sukar-ametsa (irudizko
eli	'taldea, aldra'
elika-zun	'elika bila, janari bila'
epaixka	'isilka eta ezkutuka'
epelak eman	'astindu, jipoitu'
eragabekeria	'neurritz kanpoko egintza'
eragoion (adizkia)	'ekiten zion'
eraitsia	'ebakiz betea'
erakan	'airean geldituz, planeatuz'
erakori	'altxatu, jaiki'
erasan	'eraso, ekin'
erasi	'esan, hitz egin'
erasian	'murmurikatzen'
eraspentsu	'deboziozkoa'

Hitza	Esanahia
eratzeki	'erantsi'
eratzeki	'erantsi'
erauskin	'kondar multzoa'
ereti	'unea, okasioa'
erkin	'ahula, argala'
erlaitz	'goi ertz irtena'
erlantz	'dirdira, distira'
erredola	'ezkutua, babesgailua'
erremuskada	'purrustada'
errezel	'oihalezko pieza, gortina'
erroitz	'amildegia'
eskantiturik	'mugitu ezinik'
eskarniatu	'imitatu, antzeztu'
ezponda	'aldapan dagoen lur-zatia'
farfaildurik	'nabarmenki apaindurik'
firurikatu	'birarazi'
gainberotsu	'sargoritsua'
gaitzerizkoa	'gorrotoa, ezinikusia'
gaitzitu	'mindu, haserretu'
gandutu	'lausotu, lainotu'
ganga	'sabai biribildua'
garaztatu	'ureztatu'
gaztainkara	'gaztain kolorekoa'
gelbera	'geldoa, ahula'
gezaldatau	'urtu'

Hitza	Esanahia
gider	'kirtena, eskutokia'
gilbor	'sabela, tripa'
goaitatu	'zelatatu'
gogobetegarri	'erabat gustukoa'
gorrasta	'gorrixka'
gozakaitz	'zakarra, latza'
gurbil	'zuhurra'
gurinkara	'krema kolorekoa'
haatik	'hargatik, haxegatik'
hagun	'lerdea, bitsa'
harkaitz zerro	'harkaitz ilara'
harmora	'horma nagusia'
harramazkatuak	'urradurez beteak'
harri pikor	'harri koskor, legarra'
hatsanka	'arnasestua'
hatsantu	'arnasestuzkoa'
hazaldi	'belaunaldia'
haztamukatu	'ukimenaren bidez
hebainduta	'guztiz ahuldua, jipoitua'
hegabiraka	'haizeak eraginda airean mugitu'
hein	'maila'
heriosuhar	'ahalegin bizian'
heriosuhartu	'biziki aztoratu'
herra	'gorrotoa, ezinikusia'
herratsu	'gorrotozkoa, herraz betea'

Hitza	Esanahia
higatu	'maiztua, gastatua'
hirodura	'egurraren usteldura'
hisiatasun	'ekina, seta'
hisikatu	'ekin, tematu'
hoben	'hutsa, errua'
hodei litsak	'hodei harilduak, urratuak'
horail	'kolore argiko ilea duena'
horiztada	'horiunea'
hostaila	'hosto-abarren multzoa'
ibiturik	'gutxiturik, indarra galdurik'
iharduki	eztabaidatu
ihutika	'jauzika, saltoka'
ilaje	'ile multzoa'
ilaun	'errekina edo errauts
iltzatu	'sartu, barneratu'
ilunbista	'ilunabarra, iluntzea'
ilunbistaratu	'argi urriarekin ikusi edo so-
inarrosi	'astindu'
ingira	'kezka, errezeloa'
inguruabarrak	'egoera, baldintzak'
inkariotsu	'faltsua, hipokresiazkoa'
inki-manka	'zalantzan, duda-mudatan'
iraitzi	'bota, jaurtiki'
iraizezko	'azalekoa, arina'
iraurri	'lurrean hedatu edo zabaldu'

Hitza	Esanahia
irazki	'tamaina'
iro	'sua pizteko erregai lehor-lehorra'
irozkai	'euskarria, zutabea'
irri karkara	'barre zantzoa'
irri-mirrika	'aldizka barre eginez'
irri-mirrika	'irri isekariak eginez'
irrikatsu	'antsiatsu'
iruntzi	'bestaldea, atzealdea'
iskirioz	'isekaz'
istargitu	'sugarrezko distirak egin edo'
istikatu	'zeinuz imitatu, antzeztu'
istil	'potxingo, ur putzua'
itzalgaizka	'ezkutuka, isilean'
itzalgaizkatu	'beldurtzen hasi, kikildu'
ixtailu	'ixteko edo lotzeko partea'
izpil	'orbana'
izu-laborritu	'izugarria, ikaragarria'
jabaldura	'baretasuna, lasaitasuna'
jaregin	'askatu, soltatu'
jarki	'aurre egin, erasoari eutsi'
jas	'molde ona, bizitasuna'
jaurt egin	'esetsi, eraso'
joaira	'korrontea'
kalapita	'astrapala, liskarra'
kamatrika	'berbots zolia'

Hitza

Esanahia

karabilkatu 'sigi-saga inguratu edo bildu'**karkara** 'barre-zantzoa'**ke kixkola** 'kezko hodei kiribila'**kedar** 'kezko multzo handia'**kilimakurka** 'kilimak sortuz'**kilimusika** 'agur gisa burua makurtuz'**kirika** 'zelatatzen, ikusmiratzen'**kirrizka** 'suak kizkurtutakoa'**kokorikatu** 'kukubilko jarri'**kontrakar** 'kontrako argudioa edo arrazoia'**kukul orriak** 'lorearen inguruko**kukuruxka** 'kukubilko'**lahardekari** 'azal harrotua edo altxatua'**lahardekatu** 'azala harrotu edo kendu'**lakar** 'latza, gozakaitza'**lakaztu** 'laztu, zakartu'**lamadatsu** 'argi-emalea, distiratsua'**lardatu** 'zikindu, lohitu'**lauhazka** 'trosta, arrapalada'**lauhazkaldi** 'trostaldia, korrikaldia'**lauroinka** 'lau oinean, katuka'**lauskidura** 'topaketa, elkar jotzea'**lauspeatu** 'desagertu, deuseztatuz joan'**laxo** 'askaturik, solte'**leinuruka** 'distiratzen'

Hitza	Esanahia
lekaro	'basamortua'
lekatsu	'itsaskorra, lirdinga'
lentan	'ur azpian igerian'
lermatu	'ibitu, ahitu'
lertzoz	'jario zikina'
leviatan	'itsas munstroa (Bibliakoa)'
likin	'itsaskorra'
liku	'gunea, nukleoa'
limuri	'irristakorra'
limurtasun	'konbentzimendua'
listu	'tua, txistua'
lokamuts	'amesgaiztoa'
lotsagorritu	'lotsaren lotsaz gorritu'
luto	'sakona, grabea'
makera	'txerriemea'
makestu	'pitzatua, koskaduna'
makotu	'arku forma hartu'
malkorska	'haitz txiki maldatsua'
manu oneko	'esanekoa'
marraska	'animalien zaratotsa'
marro	'hots lastimagarria'
marruskatu	'gogor igurtzi'
mazela	'mendi magala'
mazkildu	'guztiz lohitua'
men egin	'norbaiten aginduetara jarri'

Hitza

Esanahia

moilo	'pilota formakoa'
morkaitz	'harkaitz handia, labarra'
morokil	'nahastea'
muker keinuka	'zapuzkeriazko keinuak eginez'
mukuru	'gainez egin beharrea'
must	'murgiltze'
mutiri	'oldarkorra, zakarra'
muxinaldi	'negarrezko eta mainazko
nahas-mahas	'ordenarik gabeko pilaketa'
nahas-masitu	'inolako ordenarik gabe betea'
narritatu	'exzitate, piztu'
negar-murrinak	'negarrak eta mainak'
nerabezaro	'haurtzaroaren hurrengo aldia'
nirrotu	'txitxildu, pixka bat itxi'
ñirñirkari	'distiratsua'
odoldatzatu	'odol gogortzen hasia'
oilaur	'larruazaleko kosko handia'
oldeka	'kantitate handian'
oleska	'agurka'
orban	'larruazaleko mantxa'
oreztoa	'oreztaz (pekaz) betea'
orizta	'peka'
orpoz orpo	'hurbil-hurbiletik'
ortzakatu	'izurrak egin, tolestu'
osin	'putzua'

Hitza

Esanahia

ostargitsu	'agerian'
otseski	'ertza, soslaia'
otx	'aienea, min-adierazpena'
paldoturik	'makila batek zeharkatua'
perlesia	'elbarritasuna'
pikardatu	'zipriztindua, orbanez betea'
pikor harri	'granitoa (harri mota)'
piltzartu	'zarpaildu'
pindar	'txinparta'
pirrintari	'distiratsua'
pizar	'kaxkar batzuk, banaka batzuk'
putinkatu	'astindu, salto bizi eta urduriak'
saiheskara	'zeharka, alde baterantz
sakailatu	'sarraskitu, txikitu'
sakaildura	'suntsidura, soilgunea'
saki	'koska, marka'
saldo	'aldra, taldea'
sarrakio	'laborria, izua'
senperren	'ahalegin handia'
sopa egin	'ur gainean boteak egin'
sor eta lor	'aho zabalik'
soraio	'hoztasunez'
sorbatz	'tresna zorrotzen ahoa'
soslai	'ertza, perfila'
soslaidura	'marra, ertza'

Hitza	Esanahia
tenk egin	'tiratu'
tenkatu	'tentsionatua'
tentuz	'zuhurtziaz, senez'
tilin-tilinka	'hots metalikoz'
tinkun-tankun	'dorpeki, astuntasunez'
tokor	'enbor handia'
trenkada	'horma mehea, tabikea'
tronpoilo	'hantura, handitua'
trostaz	'zaldien abiada biziaz'
tupustuka	'bazterrak joz'
txanbihurdura	'sokazko nahaspila'
txanbihurtu	'behin eta berriz bihurtua'
txantre	'eliz abesbatzetako arduraduna'
txapartegi	'sasitza'
txaplata	'gogaikarria'
txaradi	berezko zuhaitz-landarezko
txibista	'lakioa, lazoa'
txingil	'aihen landarea'
txirrian	'txorroka, ugari'
txirtxilatu	'zatika jausi, deuseztatu'
txitxildurik	'erdi itxirik'
txondor	'meta'
unama	'itsasontziak lotzeko soka
ur-hein	'ur-azala, ur-maila'
uxuka	'erasokor, suminduraz'

Hitza	Esanahia
uzkaili	'goitik behera irauli'
uzkur	'lotsatia'
xalo	'apala, garbia'
xaxatu	'akuilatu, eragin'
xerlo-bakan	'adats bakarra, bildua'
xirripa	'txorroa'
xixtaka egin	'zirikatu'
zanbuluka	'kulunka'
zangar	'suharra, ausarta'
zangarte	'hankak sartzeko praken bi
zangarte	'zangokada, urrats luzea'
zapartingarri	'barregarria'
zarbaildu	'abaildurik jausi'
zarrastan	'bortizki'
zaurtu	'iraindu, zauritu'
zeden	'kotxoa, harra'
zematzaile	'mehatxagarria'
zerauntsan (adizkia)	'kolpeka, danbadaka zerabilen'
zetxezkien (adizkia)	'itsatsita, atxekirik zeuden'
ziatasun	'garbiezaren hatsa'
zimaje	'ile nahasi multzoa, sapak'
zingulu-zangulu	'baldarki ibili'
zinkurin	'hasperena'
zinkurinka	'hasperenka, kexuz'
zintzaka	'zintz egiten, muki hotsez'

Hitza

Esanahia

ziper	'oinazea, tormentua'
ziratu	'garbia, distiratsua'
zirga	'soka lodi sendoa'
zirgatu	'tiratu, eraitsi'
zirkin	'mugimendu txikia'
zirrin-zarran	'arrastaka ibili'
zirrinta	'lur zati meharra'
zirristaka	'irristatuz, labanduz'
zirrizta	'kezko edo urezko zutabea,
zirriztadaka	'puzka, putz eginez'
zirriztari	'zerbait dariola'
zirtakadura	'kraskadura-hotsa'
zirtzikatu	'aldebanatu, sakabanatu'
zirtzilatu	'txikitua, apurtua'
zizkolatsu	'ozenegia, sarkorra'
zoharditu	'argitasunez bete'
zoldatsu	'ugerdoa, zantarra'
zoldazu	'koipeztoa, ugerdoa'
zoritu	'heldu, umotu'
zotal-hustura	'lur zati iraulia'
zuhamu	'zuhaitz txikia'
zuntz	'landarezko haria edo soka'
zurkaiztu	'bermatu, deskantsatu'
zuzikari	'dirdirkaria, aldakorra'